

ЛЕОНИД ЛЕНЧ
ПРЕСТЪПЛЕНИЕ И
НАКАЗАНИЕ

Превод от руски: София Бранц, 1980

chitanka.info

Елена Василиевна работи в някакво учреждение, винаги е ужасно заета, все нанякъде бърза и се притеснява да не закъснее.

Ако имаше кой да пресметне по колко пъти на ден Елена Василиевна се хваща за главата и извиква: „Господи, ще закъснея!“ — ще излезе внушително трицифрено число.

Докато Елена Василиевна я няма, за седемгодишния ѝ син Мика се грижи леля Фиса, побеляла почтена жена, безкрайно горда от факта, че я спохождат разни странни и редки болести.

Мика не признава леля Фиса, нахално я нарича „лелче Фиске“ и веднъж дори се е опитвал да я взриви с мина собственоръчно производство.

За „противолелковата“ мина бе изразходвано цялото налично количество вестници и откраднатият от кухнята кибрит. Взрив не стана, но за сметка на това в стаята насмалко да избухне пожар и леля Фиса на страхова почва получи нервни сърбежи в някаква много сложна подколенна форма. Тя прочете някъде, че от нервен сърбеж под колената бил страдал френският крал Луи XII и направо щеше да се побърка от страхотна гордост.

— Представете си само! — разправяше тя на познатите си. — Колко Луиевци е имало, а от подколенен сърбеж е боледувал само дванадесетият! И аз!

Ако някой я упрекне, че лошо се грижи за Мика и че детето много се е разглезило, тя се сърди:

— Не мога да изляза на глава с него! Това момче има повишена моторност!

Тази вечер Елена Василиевна, както винаги, се притесняваше, докато се прибираше. Застанала между седалките в претъпкания автобус, сплескана от всички страни, с пламенното си въображение тя си представяше най-ужасни картини.

Фиса отива при съседката... Мика вижда, че лелята я няма и се възползва от случая да падне от балкона!... Или чупи огледалото!... „Господи, ще закъснея!“

Точно тогава тролеят спря и Елена Василиевна видя, че е нейната спирка.

Тя понечи да стигне до вратата, но не можа да си пробие път. Тогава лудо заблъска с лакти и бедра, повтаряйки: „Дайте път, господи,

закъснявам!“, отвори си път към задната врата и в последния миг скочи от тролея.

Едва поела дъх, чу рязко изсвирване и пред нея се изправи милиционер:

— Защо нарушихте, другарко? Не знаете ли, че отзад не се слиза?

— Всичко зная, другарю, но къснявам!

— Като знаете всичко, защо тогава нарушавате?

Тази желязна логика ядоса Елена Василиевна.

— Я не ме учете, моля ви се! — сърдито изрече тя. — Нямам време да слушам наставленията ви! Господи къснявам!

— Не се тревожете, другарко. Ще сварите... да къснеете. Глоба!

— Добре! Ето ви! Само по-бързо. На!

Тя подаде на милиционера банкнота от тридесет рубли.

— Нямам да ви върна, другарко. Дайте дребни пари!

— Нямам други. Господи, ама аз къснявам!

— Че как така излизате навън и нямате приготвени дребни пари за глоба?

— Нямам време, не разбирате ли? Къснявам!... Имам дете.

— Не виждам никакво дете, другарко, виждам нарушение.

— На чист руски език ви казвам: къснявам за болното си дете... А то... такова... е с повишена моторност!

— Да не бяхте нарушили, нямаше да къснявате за вашето... повишено!

— Вместо да ми четете конско — избухна Елена Василиевна, — по-добре да бяхте чули какво говорят хората за вас!

На затвореното лице на пазителя на реда изведнъж се появи израз на явно любопитство, дори примесено, както ѝ се стори, с известна доза уплаха.

В този миг Елена Василиевна видя отсреща пред вратата на дома си леля Фиса. И разбра, че нещо се е случило.

Тикна в ръката на милиционера нещастната си тридесетачка и се спусна към леля Фиса.

— Къде е Мика? — задъхано попита тя. — Да не е паднал от балкона?

— По-лошо. Той...

— Казвай де.

— Ухапа една милиционерка. Току-що го доведоха от управлението. Бяхме тръгнали с него на фурната. Той изведнъж се отскубна от мен и тича право при милиционерката — една нисичка, дебеличка, прилича на нашата Нюша, помниш ли я Нюша? — и ѝ вика: „Лельо, защо стоите цял ден тук и нищо не правите?“. Тя му вика: „Върви си, момченце“. Аз му крещя: „Мока, не закачай милицията!“. А той пак: „Лельо, дайте да свирна с вашата свирка“. — „Върви си, момченце.“ — „Лельо, дайте да стрелна с вашето пистолетче!“. И, представи си, докосва с пръстче онова... е, дето си крият пистолетите... кожарата!... Тогава милиционерката изпищява като ужилен и хваща Мика... Мика изпищява като ужилен и я ухапва... Аз изпищявам като ужилен и се хвърлям към тях... Наложил се да ходим в управлението! Ох, Льоля, май теб търсят!

Елена Василиевна се обърна. Пред нея беше застанал милиционерът, който я беше глобил:

— Вземете си, другарко, рестото и квитанцията.

Елена Василиевна прибра парите, сложи си ги в чантата, но милиционерът не си тръгваше.

Цял изчервен, той тъпчеше на едно място и като че искаше нещо да каже, но не се престрашаваше... Най-сетне се престраши:

— Кажете, другарко, какво... какво говорят хората за мен персонално?

— Хората казват, че всички са заети, всички бързат, всички закъсняват. Някои жени като нас са оставили вкъщи сами деца. А на вас ви е все едно. Само знаете да глобявате!

— Доколкото гражданите нарушават, дотолкова и ние глобяваме.

— Но трябва да проявявате малко разбиране. На, и в съда дори често хората ги оправдават. В присъдата пише: Като се вземе предвид... А вие нищо не вземате предвид.

— Които граждани не ни взимат нас предвид, ние тях също не ги вземаме предвид. Сега, да речем, малолетните... Има такива пакостници — ужас! Днес в нашето управление доведоха едно. Две педи от земята, а вече ухапало милиционерка. Каква ли ще е майката на такова. Ами щом синчето е взело да хапе отсега, майката сигурно на части ще ни разкъса... Такива граждани има, гражданко!

— Да, естествено... — каза Елена Васи́лиевна и от своя страна се изчерви. — Хапането не е хубаво. Взаимно трябва да се уважаваме помежду си.

— Тъй точно!

Милиционерът козирува, понечи да си тръгне, но пак смутено потъпка на едно място и каза:

— Вземете си парите, другарко.

— Но нали наруших правилника!

— Като се вземе пред вид детенцето ви... повишеното... Вземете си ги!

— Не бива. Няма да ги взема!

— Вземете си ги... щом има... взаимно уважение!

Това странно пазарене продължи няколко минути. Милиционерът през цялото време козируваше и Елена Васи́лиевна също автоматично му отдаваше чест с ръка на баретата.

Най-сетне си козируваха за последен път и милиционерът си отиде.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.